

Viite

Maatalous- ja kalastusneuvosto 22.-23.9.2025 Brysselissä

Maatalous- ja kalastusneuvosto kokoontuu 22.-23.9.2025 Brysselissä. Suomea kokouksessa edustaa maa- ja metsätalousministeri Sari Essayah.

Maatalous- ja kalastusneuvosto keskustelee EU:n ja Yhdistyneen kuningaskunnan vuotta 2026 koskevista vuotuisista neuvotteluista koskien kalastusmahdollisuuksia. Maatalous- ja kalastusneuvosto keskustelee myös EU:n, Norjan ja rannikkovaltioiden vuotta 2026 koskevista neuvotteluista. Suomi ottaa asiat tiedoksi.

Ministerit keskustelevat myös yhteiselle kalastuspolitiikalle, eurooppalaiselle valtamerisopimukselle ja unionin vesiviljely- ja meripolitiikalle myönnettävän unionin tuen täytäntöönpanoedellytysten vahvistamisesta vuosiksi 2028–2034. Suomen kansallinen kannanmuodostus on vielä kesken.

Maatalous- ja kalastusneuvosto keskustelee kauppaan liittyvistä maatalouskysymyksistä. Suomi tukee komissiota meneillään olevien kauppasopimusneuvotteluprosessien pikaisessa loppuun saattamisessa.

Lisäksi maatalous- ja kalastusneuvosto keskustelee vuoden 2027 jälkeisen yhteisen maatalouspolitiikan asetusehdotuksista. Suomen kansallinen kannanmuodostus on vielä kesken.

Muissa asioissa Ruotsi esittää AOB-asiakohdan merimetsoista, jota Suomi tukee.

Asialista:

MAATALOUS- JA KALASTUSNEUVOSTO 22.-23.9.2025 BRYSELISSÄ

(mahd.) A-kohtien hyväksyminen

- a) Muiden kuin lainsäädäntöasioiden luettelo
- b) Lainsäädäntöasioiden luettelo (Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 16 artiklan 8 kohdan mukainen julkinen käsittely)

KALASTUS

Muut kuin lainsäädäntöasiat

EU ja Yhdistynyt kuningaskunta: vuotta 2026 koskevat vuotuiset neuvottelut kalastusmahdollisuuksista
Keskustelu

EU, Norja ja rannikkovaltiot: vuotta 2026 koskevat vuotuiset neuvottelut
Keskustelu

Lainsäädäntökäsittelyt

(Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 16 artiklan 8 kohdan mukainen julkinen käsittely)

Yhteiselle kalastuspolitiikalle, eurooppalaiselle valtamerisopimukselle ja unionin vesiviljely- ja meripolitiikalle myönnettävän unionin tuen täytäntöönpanoedellytysten vahvistaminen vuosiksi 2028–2034
Komissio esittelee
Periaatekeskustelu

MAATALOUS

Muut kuin lainsäädäntöasiat

Kauppaan liittyvät maatalouskysymykset
Komission tiedotusasia
Keskustelu

Vuoden 2027 jälkeistä YMP:tä koskevat ehdotukset

- i) Neuvoston muutosasetus EU:n koulujakelujärjestelmän osalta

Lainsäädäntökäsittelyt

(Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 16 artiklan 8 kohdan mukainen julkinen käsittely)

Vuoden 2027 jälkeistä YMP:tä koskevat ehdotukset (jatkoa)

- ii) Muutosasetus koulujakelujärjestelmän, alakohtaisten interventioiden, valkuaisainealan, hampun, kaupan pitämisen vaatimusten, tuontitullien, tarvikkeiden saatavuuden ja vakuuksien osalta
- iii) Asetus YMP:lle myönnettävän unionin tuen täytäntöönpanoedellytysten vahvistamisesta

*Komissio esittelee
Periaatekeskustelu*

Muut asiat

mahd.) Merimetsojen kantojen säätelyn helpottaminen lintudirektiivin liitteen II muutoksella
Ruotsin tiedotusasia mm. Suomen tukemana

p.m.:

Ministerien lounaskeskustelu aiheesta ”Älykkäämmän ja yksinkertaisemman kalastuksen säätelyn edistäminen”.

Maa- ja metsätalousministeriö

Perusmuistio

EU/245/2025-MMM-53

Lehtinen Heikki

10.9.2025

EU-Yhdistynyt Kuningaskunta konsultaatiot kalastusmahdollisuuksista vuodelle 2026, näkemysten vaihto

Kokous

Maatalous- ja kalastusneuvosto 22.-23.9.2025

Eduskuntatunnus

Käsittelyvaihe ja jatkokäsittelyn aikataulu

Maatalous- ja kalastusneuvosto 22.-23.9.2025

Suomen kanta

Suomi ottaa käytävän keskustelun tiedoksi.

Pääasiallinen sisältö

Neuvostossa käytävällä keskustelulla valmistaudutaan EU:n ja Yhdistyneen Kuningaskunnan välisiin kalastusneuvotteluihin. Kalastusneuvottelut Yhdistyneen Kuningaskunnan kanssa ovat erittäin tärkeitä noin kymmenelle EU:n jäsenvaltiolle.

EU:lla ja Yhdistyneellä Kuningaskunnalla on noin 100 yhteistä jaettua kalakantaa ja näiden kalastusmahdollisuuksista sovitaan osapuolten kesken. Eräiden kalakantojen osalta kalastusmahdollisuuksista sovitaan mm. kolmikantaneuvotteluissa EU:n, Yhdistyneen Kuningaskunnan ja Norjan kesken tai koillisen Atlantin rannikkovaltioiden kesken. Käytännössä kaikki koillisen Atlantin kalastusmahdollisuuksia koskevat neuvottelut liittyvät

toisiinsa. Tämä vaatii EU:n lähestymistavalta eri neuvotteluissa johdonmukaisuutta ja hyvää koordinaatiota.

Euroopan komissio on perinteisesti esittänyt kalastusneuvotteluja valmistelevissa EU:n sisäisissä keskusteluissa niitä periaatteita ja tavoitteita, joilla EU:n tulisi lähteä neuvotteluihin. Näitä ovat olleet mm. kalastusmahdollisuuksien asettaminen MSY periaatteen tai varovaisuusperiaatteen mukaisesti, tasavertaisten toimintaedellytysten varmistaminen EU:n kalastuslaivastolle suhteessa Yhdistyneen Kuningaskunnan laivastoon koskien myös teknisiä kalastusmääräyksiä ja eräissä tapauksissa kalastusmahdollisuuksien vuosien välisen vaihtelun rajaamista 20 %. Sellaisia kalakantoja, joiden kohdalla Kansainvälinen merentutkimusneuvosto on aikaisemmissa neuvonannoissaan esittänyt, ettei kalastusmahdollisuuksia tulisi antaa, EU on tavoitellut tarkoituksenmukaisen sivusaaliskiintiön asettamista.

EU:n ja Yhdistyneen Kuningaskunnan välisiä kalastussuhteita käsitellään erityisesti osapuolten välisessä kaupp- ja yhteistyösopimuksessa perustetussa kalastusta koskevassa erityiskomiteassa. Erityiskomiteassa käsitellään kalastusmahdollisuuksien asettamisen lisäksi kalastusta koskevia teknisiä seikkoja. Tällaisia seikkoja ovat mm. erilaiset rajoitukset koskien sallittuja kalastusalueita tai sivusaalismääriä tai kalakantojen kestävä hyödyntämisen edistämistä. Erityiskomitean lisäksi kalastusta koskevia kysymyksiä käsitellään tarpeen mukaan ja tapauskohtaisesti mm. osapuolten yhteisissä asiantuntijatyöryhmissä.

EU:n oikeuden mukainen oikeusperusta/päätöksentekomenettely

Käsittely Euroopan parlamentissa

Kansallinen valmistelu

EU17 12.9.2025

EU-ministerivaliokunta 19.9.2025

Eduskuntakäsittely

Suuri valiokunta 19.9.2025

Kansallinen lainsäädäntö, ml. Ahvenanmaan asema

Taloudelliset vaikutukset

Muut asian käsittelyyn vaikuttavat tekijät

Asiakirjat

Asiakirjoja ei ole saatavilla

Laatijan ja muiden käsittelijöiden yhteystiedot

Heikki Lehtinen MMM/LVO/ELKA, 0407709496, heikki.lehtinen@gov.fi

VAHVA-tunnus

EU/245/2025

Liitteet -

Viite -

Maa- ja metsätalousministeriö

Perusmuistio

EU/245/2025-MMM-54

Lehtinen Heikki

10.9.2025

EU-Norja ja rannikkovaltiot: konsultaatiot vuodelle 2026, näkemysten vaihto

Kokous

Maatalous- ja kalastusneuvosto 22.-23.9.2025

Eduskuntatunnus

Käsittelyvaihe ja jatkokäsittelyn aikataulu

Maatalous- ja kalastusneuvosto 22.-23.9.2025

Suomen kanta

Suomi ottaa käytävän keskustelun tiedoksi.

Pääasiallinen sisältö

EU-Norja

Neuvostossa käydään keskustelu koskien kalastusneuvotteluja Norjan kanssa vuodelle 2026. Vuosittain Norjan kanssa käytäviä kalastusneuvotteluja varten on neuvostossa käyty valmistelevia keskusteluja vuodesta 2007 lähtien ja tarkoituksena on selventää EU:n lähestymistapaa tuleviin neuvotteluihin.

Vuotta 2026 koskevien neuvottelujen keskiössä ovat mm. kalastusmahdollisuuksista sopiminen sekä muut kalastusta koskevat järjestelyt Skagerrakissa ja Kattegatissa, osapuolten väliset kiintiöiden vaihdot ja osapuolten mahdollisuudet pääsystä toistensa

vesille kalastamaan. Tyypillisesti EU:n tavoitteet neuvotteluista ovat olleet mm. kiintiöiden vaihdon osalta tasapainoinen ja molempia osapuolia hyödyttävät kiintiöiden vaihdot sekä ylläpitää vesille pääsyä. EU:n ja Norjan välisiin kalastusneuvotteluihin liittyy kiinteästi EU:n-Norjan-Yhdistyneen Kuningaskunnan väliset kolmikantaneuvottelut. Näissä neuvotteluissa ratkeavat mm. Pohjanmeren turskan, koljan, sillin, punakampelan, valkoturskan ja sein kalastusmahdollisuudet, jotka vaikuttavat myös EU:n ja Yhdistyneen kuningaskunnan välisiin neuvotteluihin. Kolmikantaneuvottelut koskevat kaikkiaan 18 eri kalakannan kalastusmahdollisuuksien asettamista.

Rannikkovaltioneuvottelut

Neuvostokeskustelulla valmistaudutaan koillisen Atlantin rannikkovaltioiden (EU, Yhdistynyt Kuningaskunta, Norja, Fär-Saaret, Grönlanti ja Islanti) välisiin neuvotteluihin syksyllä vuotta 2026 koskien makrillin, Atlanto-Skandisen sillin ja mustakitaturskan kalastusmahdollisuuksista vuodelle 2026. Edellä mainittujen lajien kestävän kalastuksen mitoittaminen perustuu osapuolten yhteisesti sopimien pitkän aikavälin strategioihin ja Kansainvälisen merentutkimusneuvoston (ICES) neuvonantoon.

Suomella on pieni kiintiö EU:n osuudesta Atlanto-Skandisen sillin suurimmasta sallitusta saaliista.

EU:n oikeuden mukainen oikeusperusta/päätöksentekomenettely

Käsittely Euroopan parlamentissa

Kansallinen valmistelu

EU17 12.9.2025

EU-ministerivaliokunta 19.9.2025

Eduskuntakäsittely

Suuri valiokunta 19.9.2025

Kansallinen lainsäädäntö, ml. Ahvenanmaan asema

Taloudelliset vaikutukset

Muut asian käsittelyyn vaikuttavat tekijät

Asiakirjat

Asiakirjoja ei ole saatavilla

Laatijan ja muiden käsittelijöiden yhteystiedot

Heikki Lehtinen MMM/LVO/ELKA, puh. 0407709496, heikki.lehtinen@gov.fi

VAHVA-tunnus

EU/245/2025

Liitteet -

Viite -

Yhteiselle kalastuspolitiikalle, eurooppalaiselle valtameri-sopimukselle ja unionin vesiviljely- ja meripolitiikalle myönnettävän unionin tuen täytäntöönpanoedellytysten vahvistaminen vuosiksi 2028–2034 - maatalous- ja kalastusneuvoston keskustelu

Kokous

Maatalous- ja kalastusneuvosto 22.-23.9.2025

Eduskuntatunnus

Käsittelyvaihe ja jatkokäsittelyn aikataulu

Komissio julkaisi 16.7.2025 ehdotuksen tulevaksi monivuotiseksi rahoituskehykseksi vuosille 2028–2034. Komissio ehdottaa rahoituskehysten ja sen rakenteen merkittävää uudistamista. Jatkossa jäsenvaltioiden on laadittava yksi yhteinen kansallinen kumppanuusohjelma. Komissio julkaisikin tähän liittyen oman asetusehdotuksen kumppanuusrahoitukseksi (COM(2025) 565 final). Komission 2028–2034 rahoituskauden ehdotuksessa korostetaan joustavuutta, yksinkertaisempia tukiohjelmia ja alueellisten tarpeiden parempaa huomioimista. Tämä näkyisi siten, että tavoitteena on yhdistää rahastoja, mukaan lukien YMP, ja luoda kumppanuussuunnitelmia, jotka vastaavat nykyistä paremmin paikallisiin tarpeisiin.

Rahoituskehysten julkaisun yhteydessä komissio julkaisi myös useita sektorikohtaisia lainsäädäntöehdotuksia, joihin sisältyy asetusehdotus koskien yhteisen kalastuspolitiikan ja meripolitiikan rahoitusta (Komission ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi, jolla vahvistetaan edellytykset unionin tuen toteuttamiselle yhteiselle kalastuspolitiikalle, Euroopan Ocean Pact:n sekä unionin meri- ja vesiviljelypolitiikalle osana

kansallista ja alueellista kumppanuusrahastoa, joka on määritelty asetuksessa (EU) [...] [kumppanuusrahasto] ajanjaksolle 2028–2034 (COM/2025/559 final)).

Asetusehdotusten käsittely on käynnistynyt syyskuussa 2025 neuvoston eri työryhmissä sekä Euroopan parlamentissa. Tavoitteena on, että ehdotukset hyväksyttäisiin vuonna 2027.

Valtioneuvoston kanta

Suomen kansallinen kannanmuodostus on vielä kesken.

Pääasiallinen sisältö

Ehdotus on osa EU:n monivuotista rahoituskehystä 2028–2034, johon sisältyy kumppanuusrahastoasetus ja tuloksellisuusasetus. Monivuotinen rahoituskehys ja edellä mainitut asetukset määrittelevät yhteisen kalatalouspolitiikan rahoituskehyksen, horisontaalisten periaatteiden puitteet, säännökset kumppanuusrahaston hallinnasta, yleiset säännökset kansallisten kumppanuussuunnitelmien sisällöstä ja hyväksymisestä sekä niiden hallinnoinnista sekä tuloksellisuuden ja seurannan viitekehyksen.

Merkittävimmästä osasta yhteisen kalastuspolitiikan ja meripolitiikan rahoittamiseen liittyvistä asioista säädettäisiin kumppanuussuunnitelmia ja tulosperusteisuutta koskevissa komission asetusehdotuksissa. Kokonaisuus poikkeaa aiemmasta rahoituskaudesta, jolloin yhteisen kalastuspolitiikan ja meripolitiikan rahoitusta koskevat asiat olivat säädetty pitkälti kyseisessä asetuksessa. Kansallisen kumppanuussuunnitelman laatiminen olisi prosessina hyvinkin erilainen kuin nykyiselle rahoituskaudelle, kun aikaisemmin YKP:n ja meripolitiikan rahoituksesta laadittiin oma erillinen kansallinen ohjelma.

Komission ehdottama YKP:n, Euroopan Ocean Pact:n sekä unionin meri- ja vesiviljelypolitiikan rahoitusta koskeva asetukset on sisällöltään erittäin suppea. Sen keskeinen sisältö liittyy rahoituksen tukikelpoisuussääntöjen täsmentämiseen. Jatkossa tukikelpoisen kohteen tulisi olla yhteisen kalastuspolitiikan tavoitteiden ja WTO:n kalastussopimuksen mukainen. Lisäksi säädettäisiin, että kalastusalueiden siirtoon kolmansiin maihin ja syvänmeren kaivostoimintaan liittyvät toimet eivät olisi tukikelpoisia. Kyseessä olisi merkittävä muutos, sillä tällä hetkellä erityisesti kalastukseen liittyvien toimien rahoittamiseen on asetettu hyvin paljon yksityiskohtaisia ehtoja.

Lisäksi asetusehdotus täydentäisi kansallisen kumppanuussuunnitelman laatimista koskevia vaatimuksia siten, että suunnitelmien laatimisessa tulisi ottaa huomioon kalastuksen, vesiviljelyn ja rannikkoyhteisöjen sekä erityisesti pienimuotoisen kalastuksen tarpeet. Lisäksi jäsenmaiden tulisi varmistaa, että kansallinen kumppanuussuunnitelma tukee kalastuksen kestävyttä sekä kalastusmahdollisuuksien ja kalastuslaivaston tasapainoa. Kumppanuussuunnitelmassa tulee myös määrittää tuen taso hanketyypeittäin. Lisäksi asetusehdotuksessa säädettäisiin pienimuotoista kalastusta koskevien toimien tuen enimmäistasoksi 100 %.

Asetusehdotukseen sisältyy myös nykyinen periaate hakemusten vastaanottokelpoisuuden kriteereistä. Ehdotuksen mukaan YKP:n vakavaan rikkomukseen tai laittomaan, ilmoittamattomaan, säätelemättömään kalastukseen tai ympäristörikokseen syyllistyneiden hakijoiden hakemukset eivät olisi käsittelykelpoisia.

Yhteisen kalastuspolitiikan ja meripolitiikan rahoituksen suunnittelu, hallinnointi, mahdollisen korvamerkityn rahoituksen kohdentaminen ja tuloksellisuuden arviointi säädettäisiin

kansallisia kumppanuussuunnitelmia ja tulosperusteisuutta koskevissa asetusehdotuksissa. Kumppanuussuunnitelmia koskevan asetusehdotuksen neuvoston kannan valmistelu tapahtuu asetusta koskevassa ns. ad hoc työryhmässä ja tulosperusteisuutta koskeva asetusehdotus käsitellään budjettikomiteassa. Käsitteily eri työryhmissä korostaa hyvän kansallisen koordinaation tarvetta. Riskinä on, että rahoituksellisesti pienen yhteisen kalastuspolitiikan ja meripolitiikan kokonaisuuden erityispiirteitä ei huomioida riittäväällä tavalla eri työryhmien työskentelyssä, jolloin kolmen asetuksen muodostamista kokonaisuudesta syntyy vaikeasti toteutettava kokonaisuus.

EU:n oikeuden mukainen oikeusperusta/päätöksentekomenettely

Asetusehdotus perustuu Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen artikloihin 42, 43 (2 kohta), 91 (1 kohta), 100 (2 kohta), 173 (3 kohta), 175, 188, 192 (1 kohta), 194 (2 kohta), 195 (2 kohta) ja 349.

SEUT 43 artiklan 2 kohdan mukaan asia käsitellään tavallisessa lainsäätämisyjärjestyksessä.

Käsittely Euroopan parlamentissa

SEUT 43 artiklan 2 kohdan mukaan asetuksen hyväksymiseen tarvitaan Euroopan parlamentin hyväksyminen sekä Euroopan talous- ja sosiaalikomitean kuuleminen.

Kansallinen valmistelu

Kalastusjaosto 12.9.2025

EU-ministerivaliokunta 19.9.2025

Eduskuntakäsittely

Suuri valiokunta 19.9.2025

Kansallinen lainsäädäntö, ml. Ahvenanmaan asema

Valtakunnan ja maakunnan toimivallan jaon näkökulmasta komission tulevalla asetusehdotuksella on yhtymäkohtia kalastukseen, luonnon- ja ympäristönsuojeluun, vesioikeuteen sekä veneliikenteeseen ja paikallisen meriliikenteen väyliin, jotka Ahvenanmaan itsehallintolain (1144/1991) 18 §:n 10, 16 ja 21 kohdan mukaan ovat maakunnan lainsäädäntövaltaan kuuluvia asioita. Ehdotus koskee myös kauppamerenkulkua ja tämän väyliä, jotka itsehallintolain 27 §:n 13 kohdan mukaan ovat valtakunnan lainsäädäntövaltaan kuuluvia asioita.

Komission ehdotuksen mukaan kunkin jäsenvaltion on laadittava yksi kansallinen suunnitelma ja nimettävä toimivaltaiset viranomaiset. Nykyisellä ohjelmakaudella on menettely siten, että Ahvenanmaan toimintaohjelma sisältyy Suomen ohjelmaan. Nykyisen menettelyn arvioidaan voivan jatkua myös uudella ohjelmakaudella.

Taloudelliset vaikutukset

-

Muut asian käsittelyyn vaikuttavat tekijät**Asiakirjat**

-

-

Laatijan ja muiden käsittelijöiden yhteystiedot

Neuvotteleva virkamies Timo Halonen, MMM/LVO/ELKA, puh. 0295 162 411,
timo.halonen@gov.fi

Kauppaan liittyvät maatalouskysymykset – maatalous- ja kalastusneuvoston keskustelu

Kokous

Maatalous- ja kalastusneuvosto 22.-23.9.2025

Eduskuntatunnus

Käsittelyvaihe ja jatkokäsittelyn aikataulu

Maatalous- ja kalastusneuvosto 22.-23.9.2025 keskustelee kauppaan liittyvistä maatalouskysymyksistä. Maatalouden erityiskomitea valmisteli keskustelua kokouksissaan 1.9. ja 15.9.2025.

Suomen kanta

Suomi tukee komissiota meneillään olevien kauppasopimusneuvotteluprosessien pikaisessa loppuun saattamisessa. Olemassa olevia sopimuksia tulisi hyödyntää mahdollisimman hyvin ja laajasti toimeenpanon ja aktiivisten vienninedistämistoimien kautta. On tärkeää, että sopimusten vaikutuksia omaan tuotantoon seurataan aktiivisesti.

Kaupalla ja kotimaisella tuotannolla on molemmilla tärkeä rooli ruokaturvan takaamisessa. Kaupalla on myös keskeinen rooli siinä, miten pystymme luomaan ympäristöllisesti, taloudellisesti ja sosiaalisesti kestävästä ruokajärjestelmästä niin EU:n sisällä kuin globaalisti. Toimia, joilla vaikutetaan EU:n terveys- ja ympäristöstandardien soveltamiseen tuontituotteille tulisi arvioida tapauskohtaisesti.

Suomi näkee tärkeänä, että komissio seuraa Mercosur-sopimuksen mahdollisia vaikutuksia maatalousmarkkinoihin ja varautuu niihin (UJ 15/2025 vp)

Pääasiallinen sisältö

WTO:n maatalousneuvottelut

Maailman kauppajärjestön (WTO) seuraava ministerikokous järjestetään 26.-29.3.2026 Yaundéssa Kamerunissa. Kokouksen kannalta keskeistä on järjestön kriisi ja reformi,

mutta maatalousaiheet tulevat myös olemaan esillä. Maatalousaiheita valmistellaan aiempaan tapaan maatalouskomitean erityisistunnossa, jonka puheenjohtajaksi valittiin huhtikuussa Pakistanin suurlähettiläs.

Puheenjohtaja on konsultoinut jäsenistöä ministerikokoukselle asetettavista tavoitteista ja rohkaissut kantojen lähentämiseen pienemmissä kokoonpanoissa. Viejämaiden Cairns-ryhmä ja Afrikan maiden ryhmä ovat pyrkineet lähentämään kantojaan neuvottelujen edistämiseksi. Kehittyvien maiden varastointiohjelmat (PSH) on edelleen neuvotteluissa keskeinen kiistakysymys. Kokouksen pitopaikka Afrikassa korostaa ruokaturvaky symysten merkitystä. Merkittävää läpimurtoa maatalousaiheissa ei ministerikokoukselta odoteta.

Maatalouskomitean säännöllinen kokous, joka seuraa olemassa olevien sitoumusten toimeenpanoa kokoontuu syyskuussa. Säännöllisessä kokoonpanossa komitea on saavut-tanut tuloksia vientikilpailua ja tariffikiintiöitä koskevien ilmoitusmenettelyjen selkeyt-tämisestä.

EU:n neuvotteluposition vahvuus maataloudessa perustuu keskeisesti maataloustukien painottumiseen vihreän laatikon kategoriaan. Muutokset tukipolitiikassa ja yhteisen maa-talouspolitiikan reformisuunnitelmat ovatkin kauppakumppanien aktiivisen seurannan kohteena.

Toukokuun alussa WTO:lla järjestettiin retriitti kestävästä maataloudesta. Brasilian aloit-teesta järjestettyyn retriittiin osallistui edustajia alan kansainvälisistä järjestöistä. Kes-tävä maatalous on keskeinen aihealue, vaikka konkretisoituminen neuvotteluaiheeksi on toistaiseksi jäänyt vähäiseksi.

EU:n ja Mercosur-ryhmän väliset vapaakauppaneuvottelut

EU:n ja Mercosur-ryhmän välillä saavutettiin poliittinen yhteisymmärrys vapaakauppaso-pimuksen kauppaoista jo kesällä 2019. Sopimuksen hyväksyminen ei kuitenkaan silloin edennyt. Osapuolet päätyivät neuvottelemaan erityisesti kestävästä kehitystä koskevasta lisäinstrumentista.

Joulukuussa 2024 osapuolet ilmoittivat päässeensä sopuun kauppasopimuksesta, joka koostuu vuoden 2019 tuloksesta sekä sen jälkeen neuvotelluista osista. Sopimuksen vuonna 2024 neuvotellut osat eivät juurikaan muuta aiemmin sovittuja myönnytyksiä markkinoillepääsyn osalta.

Saavutettu sopimus vapauttaa yli 90 prosenttia EU:n ja Mercosur-maiden välisestä kau-pasta. Maatalouden tullinimikkeistä Mercosur vapauttaa 93 prosenttia 12 vuoden aikana. EU ei vapauta täysin maataloustuontia, vaan maatalouden herkkyydet huomioidaan tulli-kiintiöiden kautta. Sopimus pitää sisällään myös kattavan suojatoimimekanismin, joka koskee myös kiintiöiden alaisia tuotteita.

Neuvoteltu paketti sisältää uuden oikeudellisesti sitovan liitteen kestäväen kehityksen määräyksistä, jonka tärkeimpänä fokuksena on metsäkato. Siihen on kirjattu muun mu-assa velvoite pysäyttää metsäkato vuoteen 2030 mennessä sopimusosapuolten alu-eella. Sopimuksen riitojenratkaisu sisältää erityisesti Mercosurin toiveesta ns. tasapai-nottamismekanismin sellaisia tilanteita varten, joissa toisen jäsenen sopimusvelvoittei-den ulkopuolinen toimenpide on aiheuttanut sen kaappaetujen menettämisen tai mitätöi-tymisen

Syyskuun alussa komissio antoi ehdotukset neuvoston päätöksiksi kumppanuussopi-muksen (EMPA) tekemisestä ja allekirjoittamisesta sekä väliaikaisen (ITA) kauppasopi-muksen tekemisestä ja allekirjoittamisesta MERCOSUR-ryhmän kanssa. Väliaikaista

sopimusta koskeva päätös kattaa neuvotellun kokonaisuuden kauppaa ja investointeja koskevat osat, jotka eivät edellytä EU:ssa jäsenmaiden parlamenttien hyväksyntää. Väliaikainen sopimus korvautuu koko neuvottelukokonaisuuden kattavalla sopimuksella sen tultua hyväksytyksi.

Yhdysvaltojen tullipolitiikka

Huhtikuun alussa Yhdysvallat ilmoitti ns. vastavuoroisten tullien asettamisesta kauppakumppaneilleen. EU:n vastavuoroisten tullien tasoksi kaavailtiin silloin 20 prosenttia. Päätöksen täysimääräistä soveltamista lykättiin kuitenkin neuvotteluja varten ja voimaan tuli maataloustuotteiden osalta vain 10 % tullitaso suosituimmuustullin lisäksi.

Heinäkuun lopulla EU ja USA pääsivät poliittiseen yhteisymmärrykseen maiden välisen kaupan ehdoista ja täysimääräiseltä kauppasodalta vältyttiin. Elokuussa EU ja USA julkaisivat saavutetun puitesopimuksen sisältöä tarkentavan poliittisen lausuman. Juridisesti sitovat ja tarkemmat päätökset seuraavat myöhemmin.

Yhteisymmärryksen mukaan USA tulee perimään EU-maista peräisin olevilta tuotteilta joitain poikkeuksia lukuun ottamatta 15 %:n yleistullin, johon sisältyy myös Yhdysvaltain normaali suosituimmuus- eli MFN-tulli. Tullitaso nousee siten huhtikuun alkuun verrattuna tuotteilla, joiden suosituimmuustulli ei nosta tullia yli 15 % prosentin tason. EU avaa markkinoitaan tietyille ei-herkille maataloustuotteille kuten pähkinöille, jalosteille, maitotuotteille, soijaöljylle, hedelmille ja vihanneksille sekä sianlihalle. Komission mukaan avaukset tapahtuisivat yleisesti tariffikiintiöiden kautta.

Osapuolet sopivat työskentelevänsä ratkaistakseen pitkäaikaiset erimielisyytensä liittyen ei-tullimuotoisiin esteisiin maatalous elintarvike- ja maatalouskaupassa.

Elokuun lopulla komissio antoi ehdotukset sovittujen kauppamyönnytysten toimeenpääntemiseksi kaupassa USA:n kanssa, johon sisältyvät tullien alennukset ja herkkiä maataloustuotteita koskevat tullikiintiöt.

Yhdysvallat on EU:n maatalousviennissä Yhdistyneen kuningaskunnan jälkeen toiseksi suurin vientimarkkina maataloustuotteille. Suomen viennin arvo on sektorilla noin 30 miljoonaa euroa.

EU:n ja Australian väliset vapaakauppaneuvottelut

Neuvottelut osapuolten välillä olivat jo edenneet loppuvaiheeseen, ja komission tavoitteena oli päättää neuvottelut heinäkuun 2023 loppuun mennessä. Neuvottelut kuitenkin lykkääntyivät. Australia on vaatinut suurempaa markkinoillepääsyä tärkeissä maatalouden vientituotteissaan: naudanliha, lampaanliha ja sokeri.

Muut kauppasopimukset

EU:n ja Indonesian väliset neuvottelut vapaakauppasopimuksesta ovat loppuvaiheessa, ja tavoitteena on päättää neuvottelut syksyn aikana. Neuvottelut Intian kanssa jatkuvat aktiivisesti, mutta maataloussektorin osalta keskeisiä sektoreita on käytännössä suljettu vapautustoimien ulkopuolelle.

Thaimaan keskeytyksessä olleet neuvottelut on myös aloitettu uudelleen. Nopeita tuloksia ei kuitenkaan liene odotettavissa. Sopimusneuvottelut on aloitettu Malesian kanssa ja neuvottelut Filippiinien kanssa on myös tarkoitus jälleen aloittaa.

EU:n ja Chilen välisen sopimuksen päivittämisestä osapuolet pääsivät sopuun vuoden 2022 lopulla. Sopimus sisältää markkinoillepääsyn parannuksia maataloustuotteille. Osa-puolet allekirjoittivat joulukuussa 2023 kehys sopimuksen ja väliaikaisen kauppasopimuksen, joista jälkimmäinen tuli voimaan tammikuussa 2025.

Yli kymmenen vuotta väliaikaisesti sovellettu sopimus EU:n sekä Perun, Kolumbian ja Ecuadorin kanssa tuli hyväksytyksi syksyllä 2024, kun pitkäksi venynyt hyväksymisprosessi saatettiin päätökseen.

Syyskuun alussa komissio antoi ehdotukset Meksikon kanssa neuvotellun sopimuksen tekemisestä ja allekirjoittamisesta. Mercosur-sopimuksen tavoin sopimuksen kauppasat sisältyvät erilliseen väliaikaisesti sovellettavaan sopimukseen.

Ukraina

Ukrainalle myönnetty yksipuoliset, määräaikaisten tullietuudet (ATM) erääntyivät 6.6.2025, jolloin määräaikaisten edut korvautuivat aiemmilla DCFTA-sopimukseen (Deep and Comprehensive Free Trade Area) sisältyvillä etuuksilla. Komission antamalla toimeenpanoasetuksella säädettiin sopimukseen sisältyvien kiintiöiden käyttöönotosta ja hallinnasta ja mahdollistettiin kaupan jatkuminen. Sopimuksen perusteella annettavat edut ovat kuitenkin autonomisesti myönnettyjä etuuksia heikommat.

EU ja Ukraina ovat neuvotelleet DCFTA-sopimukseen sisältyvien tullialennusten laajentamisesta maiden välisessä kaupassa. Komission tarkoituksena on ollut, että DCFTA-sopimuksen muutoksella Ukrainan toimijoille tarjotaan vakaa ja ennustettava EU-jäsenyyttä ennakoiva toimintaympäristö, joka huomioi EU:n viljelijöiden herkkyydet.

Neuvotteluissa saavutettuun yhteisymmärrykseen perustuen komissio antoi heinäkuussa päätösehdotuksen kauppasopimuksen sisältämien etuuksien päivittämiseksi. Päivityksessä herkkien tuotteiden tullikiintiöitä kasvatetaan, mutta ne jäävät ATM-asetuksen etuja pienemmiksi. Esitykseen sisältyy kattava suojalauseke sekä vaatimus Ukrainalle tiettyjen EU:n tuotantostandardien täyttämistä siirtymän jälkeen.

Toukokuussa 2024 EU päätti tuontitullien korottamisesta eräille venäläisille ja valkovenäläisille maataloustuotteille. Toimenpiteen tarkoituksena oli ehkäistä EU-markkinan epävakaus, estää Venäjän Ukrainalta varastaman viljan laitton vienti EU:hun ja estää Venäjää käyttämästä viljanviennistä saamia tuloja sodan rahoittamiseen.

Tammikuussa 2025 komissio antoi ehdotuksen lisätulleista eräille maataloustuotteille ja tyyppilannoitteille, joiden tullit nousevat asteittain kolmen vuoden aikana. Tullien korotuksella vähennetään EU:n riippuvuutta tuonnista Venäjältä ja Valko-Venäjältä. Asetus tuli voimaan heinäkuun alussa. Komissio seuraa asetuksen vaikutuksia.

Kiinan aloittamat polkumyynti- ja tasoitustullitutkinnot

Kesäkuussa 2024 Kiina ilmoitti EU:n sianlihaa ja muita syötäviä ruhonosia koskevan polkumyyntitutkinnon avaamisesta. Tutkinnon perusteena oli Kiinan karjanhoitoyhdistyksen tekemä kanne. Polkumyyntitutkinta oli tarkoitus saada päätökseen vuoden kuluttua sen aloittamisesta. Kiina ilmoitti kuitenkin kesäkuussa tutkinnon jatkumisesta joulukuun puoleen väliin saakka. Syyskuun 2025 alussa Kiina ilmoitti väliaikaisten polkumyyntitullien asettamisesta sianlihan tuonnille EU:sta 10.9. lähtien.

Elokuussa 2024 Kiina aloitti eräitä EU:n maitotaloustuotteita koskevan tasoitustullitutkinnon, joka koskee eräitä sekä EU-tason että kansallisen tason tukitoimia maitosektorille. Suomesta ei ole viety Kiinaan tutkinnon kohteena olevia tuotenimikkeitä. Sekä komissio että jäsenmaat toimittivat vastauksia tutkinnassa esitettyihin kysymyksiin. EU aloitti

riitojenratkaisumenettelyn mukaisen konsultaatioprosessin Kiinan aloittamista toimista, joihin ryhtymiselle se ei katso olevan laillisia perusteita. Joulukuussa Kiina ilmoitti myös naudanlihaa koskevasta suojatoimituskinnasta, joka koskee kaikkia tuontimaita.

EU:n oikeuden mukainen oikeusperusta/päätöksentekomenettely

-

Käsittely Euroopan parlamentissa

-

Kansallinen valmistelu

Maatalous- ja elintarvikejaosto (EU18) 16.9.2025

EU-ministerivaliokunta 19.9.2025

Eduskuntakäsittely

Suuri valiokunta 19.9.2025

Kansallinen lainsäädäntö, ml. Ahvenanmaan asema

-

Taloudelliset vaikutukset

-

Muut asian käsittelyyn vaikuttavat tekijät

-

Asiakirjat

-

Laatijan ja muiden käsittelijöiden yhteystiedot

Neuvotteleva virkamies Markus Schulman, MMM/RO/EUKA, puh. 029 516 2475,
markus.schulman@gov.fi

VAHVA-tunnus

EU/239/2025

Liitteet

-

Viite

-

Vuoden 2027 jälkeistä YMP:ta koskevat asetusehdotukset - maatalous- ja kalastusneuvoston keskustelu

Kokous

Maatalous- ja kalastusneuvosto 22.-23.9.2025

Eduskuntatunnus

Käsittelyvaihe ja jatkokäsittelyn aikataulu

Maatalous- ja kalastusneuvosto keskustelee kokouksessaan 22.-23.9.2025 vuoden 2027 jälkeistä yhteistä maatalouspolitiikkaa (YMP) koskevista asetusehdotuksista, jotka julkaistiin heinäkuussa 2025 osana ehdotusta tulevaksi monivuotiseksi rahoituskehikseksi 2028-2034. Komissio ehdottaa rahoituskehiksen ja sen rakenteen merkittävää uudistamista ja jatkossa yhteistä maatalouspolitiikkaa toteutetaan osana kansallista kumppanuusohjelmaa, josta säädetään kumppanuusrahastoasetuksessa (COM(2025) 565 final).

Komission mukaan YMP:n erityispiirteiden vuoksi on perusteltua laatia yksinomaan maataloutta koskevat ehdotukset osana vuosien 2028–2034 monivuotista rahoituskehystä koskevia lainsäädäntöehdotuksia.

YMP:tä koskeviin ehdotuksiin sisältyvät seuraavat asetukset:

Komission ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi YMP:lle myönnettävän unionin tuen täytäntöönpanoedellytysten vahvistamisesta vuosille 2028-2034 (COM(2025) 560 final (YMP-asetus))

Komission ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1308/2013 muuttamisesta siltä osin kuin on kyse kouluhedelmä-, vihannes- ja -maitojärjestelmästä (EU:n koulujakelujärjestelmä), alakohtaisista interventioista, valkuaisalan luomisesta,

*hampppua koskevista vaatimuksista, juuston, valkuaiskasvien ja lihan kaupan pitämisen mahdollisista vaatimuksista, lisätuontitullien soveltamisesta, maataloustuotteiden saata-
vuutta hätätilanteissa ja vakavissa kriisitilanteissa koskevista säännöistä sekä vakuuk-
sista (COM(2025) 553 final (Markkinajärjestelyasetus)*

*Komission ehdotus neuvoston asetukseksi asetuksen (EU) N:o 1370/2013 muuttami-
sesta siltä osin kuin on kyse hedelmien ja vihannesten, banaanien ja maidon toimittami-
sesta oppilaitoksiin (EU:n koulujakelujärjestelmä) (COM(2025) 554 final) (nk. fixing ase-
tus)*

Komissio esitteli asetuspaketin Maatalouden erityiskomitean (MEK) kokouksessa 18.7.2025 ja jatkoi paketin esittelyä markkinajärjestelyasetuksen osalta MEK:n kokouk-
sessa 1.9.2025. MEK aloitti teemakohtaisen keskustelun asetuspaketin eri osista ko-
kouksessaan 8.9.2025, jolloin MEK keskusteli YMP:n ympäristö- ja ilmastotoimista.

MEK valmisti 15.9.2025 maatalous- ja kalastusneuvoston 22.-23.9.2025 keskustelua
vuoden 2027 jälkeisistä YMP:n ehdotuksista. Ennakkotietojen mukaisesti komissio esit-
telee asetusehdotuspaketin maatalous- ja kalastusneuvostossa ja ministerit käyvät asi-
asta keskustelun.

Suomen kanta

Suomen kansallinen kannanmuodostus on vielä kesken.

Suomi on korostanut osana monivuotisen rahoituskehityksen ennakkovaikuttamista (E
31/2024 vp) mm. seuraavaa.

Suomi korostaa, että maataloutta on voitava harjoittaa kannattavalla tavalla unionin kai-
kissa jäsenvaltioissa.

Suomi korostaa, että EU:n yhteisessä maatalouspolitiikassa tulisi olla riittävät erityisjär-
jestelyt, jotka mahdollistaisivat kannattavan ja kestävä tuotannon jatkumisen Suomen
kaltaisessa luonnonolosuhteiltaan haastavassa maassa. Ruoantuotannon turvaaminen
on tärkeää myös huoltovarmuuden näkökulmasta.

Suomi katsoo, että mahdollisessa uudessa rahoitusrakenteessa viljelijöiden tulonmuo-
dostukseen keskeisesti vaikuttavat tuet tulisi ensisijaisesti säilyttää omana kokonaisuus-
tenaan niiden ollessa Suomessa merkittävä viljelijöiden tulotaso ja tuotantoa ylläpitävä
tekijä. Viljelijöiden tulotason näkökulmasta maaseudun nykyisten kehittämistoimenpitei-
den Suomelle tärkeitä elementtejä ovat luonnonhaittakorvaus, maatalouden ympäristö-
ja ilmastokorvaukset, eläinten hyvinvoinnin tuki, luonnonmukaisen tuotannon edistämi-
sen tuki ja maatalouden investointien tukeminen. Lisäksi Suomen tavoitteena on, että
nuorten viljelijöiden tukea ja omistajanvaihdoksiin kannustavia toimia vahvistettaisiin.

Suomen ennakkovaikuttamistavoitteena on, että suoria tukia kohdennettaisiin nykyistä
vahvemmin aktiivisille tuottajille esimerkiksi kasvattamalla tuotantoon sidottujen tukien
osuutta.

Pääasiallinen sisältö

YMP-asetus

Komission mukaan YMP:n erityispiirteiden vuoksi on perusteltua laatia yksinomaan maataloutta koskeva ehdotus osana vuosien 2028–2034 monivuotista rahoituskehystä koskevia lainsäädäntöehdotuksia. Komission mukaan ehdotus YMP-asetukseksi täydentää kumppanuusrahastoasetuksen yleisiä säännöksiä tarkemmilla säännöksillä, jotka koskevat yhteistä maatalouspolitiikkaa ja kumppanuussuunnitelmien maatalouslukua. Ehdotuksessa yhdistetään maataloustukirahasto ja maaseuturahasto. Tällä tavoitellaan parempia tuloksia kilpailukyvyssä, resilienssissä ja kestävyudessa. Yhdistäminen pyrkii lisäämään tehokkuutta ja hallinnoinnin joustavuutta.

Komission ehdotuksen asetusrakenne poikkeaa aiemmasta rahoituskaudesta, jolloin YMP:tä koskevat asiat olivat pitkälti omissa asetuskokonaisuuksissaan. Kansallisen kumppanuussuunnitelman laatiminen olisi prosessina hyvinkin erilainen kuin YMP:n strategiasuunnitelman laatiminen nykyiselle rahoituskaudelle. Merkittävimmästä osasta kumppanuussuunnitelmakokonaisuutta säädetään kumppanuusrahastoasetuksessa. Yhteisen kansallisen kumppanuussuunnitelman laatiminen mahdollistaisi komission mukaan myös vahvemmat synergiat politiikkojen välillä, esimerkiksi antaen jäsenvaltioille paremmat valmiudet vastata maaseutualueiden haasteisiin kokonaisvaltaisemmalla tavalla.

Jatkossa YMP:tä koskeva asetus säätäisi muun muassa nykyisen ehdollisuuden järjestelmän korvaavien vastuullisen tilanhoidon vaatimusten sisällöstä sekä viljelijöille ja muille YMP:n tuensaajille kohdistettujen tukitoimien reunaehdoista. Kumppanuusrahastoasetuksessa puolestaan säädettäisiin keskeisistä tukitoimenpiteisiin vaikuttavista asioista, kuten viljelijän määritelmästä, jäsenvaltion velvollisuuksista unionin taloudellisten etujen suojelemisessa, vastuullisen tilanhoidon vaatimusten valvonnasta sekä yhdenne-
tylle hallinto- ja valvontajärjestelmälle asetetuista vaatimuksista.

Komission YMP:n uudistusehdotuksessa pyritään yksinkertaistamaan tukijärjestelmiä muun muassa siten, että yhdistetään nykyiset ekojärjestelmät ja ympäristötoimenpiteet. Keskeiset tukimuodot, kuten EU:n kokonaan rahoittama pinta-alaperusteinen tulotuki ja tuotantoon sidottu tuki sekä kansallisesti osarahoitettavat luonnonhaittakorvaus, ympäristö- ja ilmastotoimet (ml. luomu ja eläinten hyvinvointi), investointituet ja nuorten viljelijöiden aloitustuet, säilyisivät. Komission ehdotuksen mukaan jäsenvaltioille annettaisiin enemmän vastuuta ja vapautta räätälöidä toimenpiteitä omien tarpeidensa mukaan, mutta tukitoimenpiteiden suunnittelua ohjataan edelleen mm. komission antamien suositusten ja tulosindikaattorien muodossa.

Markkinajärjestelyasetus

Asetusehdotuksen tavoitteena on osaltaan vahvistaa maataloussektorin kilpailukykyä, kestävyyttä sekä kriisinkestävyyttä. Komission mukaan ehdotuksen tavoitteena on myös auttaa viljelijöitä hyödyntämään paremmin yrittäjäpotentiaaliaan ja tarttumaan uusiin markkinamahdollisuuksiin ja siten vahvistamaan asemaansa elintarvikeketjussa. Ehdotuksen tavoitteena on myös edistää mm. valkuaiskasvien viljelyä.

Uudistuksella pyritään myös edistämään Niinistön raportin hengessä unionin ja jäsenvaltioiden varautumista ja huoltovarmuutta. EU:n koulujakelujärjestelmän tavoitteena on myös luoda uudelleen yhteys lasten ja maatalouden välille ja edistää terveellisiä ruokailutottumuksia. Lisäksi ehdotuksen tarkoituksena on edistää unionin kotieläinsektorin asemaa ja parantaa lihatuotteiden kuluttajainformaatiota.

Keskeisimpinä asioina ehdotuksessa on muun muassa koulujakelujärjestelmän ja sektoritukien sekä niitä koskevien säännösten liittäminen osaksi kansallista kumppanuussuunnitelmaa (nk. NRP-suunnitelma). Ehdotukseen sisältyy myös Etelä-Suomen tuen jatkon mahdollistavat säännökset kaudelle 2028–2034. Koulujakelujärjestelmän rahoitus tulee jatkossa NRP-rahastosta, ja siinä on jatkossa myös osarahoitusvaatimus. Lisäksi

jäsenvaltion on otettava mukaan NRP-suunnitelmaansa pakollisena toimenpiteet tuottajaorganisaatioille hedelmä- ja vihannesalalla sekä valkuaiskasvialalla, mikäli jäsenvaltiossa jo on tuottajaorganisaatioita kyseisillä aloilla. Tuottajaorganisaatioiden toimintaohjelmiin liittyy ehdotuksessa myös uutena pakollinen kansallinen rahoitusosuus.

Ehdotuksessa on myös uusi kokonaisuus ”Maataloustuotteiden saatavuus hätätilanteissa ja vakavissa kriiseissä”. Jäsenvaltioiden tulee laatia omista lähtökohdistaan kansalliset valmius- ja reagointisuunnitelmat, joka sisältävät osin pakollisia elementtejä. Lisäksi ehdotuksessa on muutoksia kaupanpitämisen vaatimuksiin koskien lihatuotteiden nimityksiä.

Komissio antoi yhteisen markkinajärjestelyasetuksen muutoksiin liittyen myös ehdotuksen asetuksen (EU) N:o 1370/2013 muuttamisesta siltä osin kuin on kyse hedelmien ja vihannesten, banaanien ja maidon toimittamisesta oppilaitoksiin (EU:n koulujakelujärjestelmä). (COM(2025) 554 final). Kyseessä on teknisempi muutosehdotus, jossa koulujakelun tuen määrää koskeva 5 artikla ja jäsenmaiden määrärahoja koskeva liite I poistettaisiin. Koulujakelutuen rahoituksesta säädettäisiin kumppanuusasetuksessa. Kouluvuoden 2027/2028 osalta markkinajärjestelyasetuksessa on säädetty viiden kuukauden siirtymäjakson rahoituksesta.

EU:n oikeuden mukainen oikeusperusta/päätöksentekomenettely

YMP-asetusehdotuksen oikeusperustana on yhteistä maatalouspolitiikkaa koskeva Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT) 43 artiklan 2 kohta. SEUT-sopimuksen 38 artikla antaa unionille valtuudet määritellä ja toteuttaa yhteistä maatalouspolitiikkaa.

Markkinajärjestelyasetusehdotuksen oikeusperustana on yhteistä maatalouspolitiikkaa koskeva Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT) 42 artikla ja 43 artiklan 2 kohta sekä 349 artikla.

Asetuksen (EU) N:o 1370/2013 oikeusperusta Asetuksen (EU) N:o 1370/2013 muuttamista nykyisten EU:n koulujakelujärjestelmää koskevien säännösten kumoamiseksi koskevan asetusehdotuksen oikeusperusta on SEUT-sopimuksen, 43 artiklan 3 kohta.

YMP-asetusehdotus ja markkinajärjestelyasetusehdotus käsitellään tavallisessa lainsäätämisyjärjestyksessä Euroopan parlamentin kanssa.

Neuvosto hyväksyy asetusehdotuksen asetuksen (EU) N:o 1370/2013 muutoksista.

Neuvostossa päätökset tehdään määräenemmistöllä.

Käsittely Euroopan parlamentissa

-

Kansallinen valmistelu

Maatalous- ja elintarvikejaosto (EU18) 14.8.2025, 28.8.2025, 11.-12.9.2025 (kirjallinen menettely), 16.9.2025.

EU-ministerivaliokunta 19.9.2025

Eduskuntakäsittely

Ehdotuksista on valmisteilla U-kirjelmät.

Suuri valiokunta 19.9.2025

Kansallinen lainsäädäntö, ml. Ahvenanmaan asema

-

Taloudelliset vaikutukset

-

Muut asian käsittelyyn vaikuttavat tekijät

Ehdotuksista on valmisteilla U-kirjelmät.

Asiakirjat

11715/25

11722/25 + ADD1

11733/25 + ADD 1

Laatijan ja muiden käsittelijöiden yhteystiedot

Neuvotteleva virkamies Sanna-Helena Fallenius MMM/RO/EUKA, p. 0295 162 073,
sanna-helena.fallenius@gov.fi

Neuvotteleva virkamies Osmo Rönty, MMM/RO/EUKA, p. 0295 162 084,
osmo.ronty@gov.fi

VAHVA-tunnus

EU/894/2025

Liitteet -

Viite -

Maa- ja metsätalousministeriö

Perusmuistio

EU/245/2025-MMM-59

Muroma Hanna

12.9.2025

Maatalous- ja kalastusneuvoston 22.-23.9.2025 muut asiat

Kokous

Maatalous- ja kalastusneuvosto 22.-23.9.2025

Eduskuntatunnus

Käsittelyvaihe ja jatkokäsittelyn aikataulu

Maatalous- ja kalastusneuvoston 22.-23.9.2025 muissa asioissa käsitellään komission, puheenjohtajavaltion ja jäsenvaltioiden AOB-asioita. Ennakkotiedon mukaan muissa asioissa käsitellään Ruotsin AOB-asia merimetsoista, jota Suomi tukee.

Suomen kanta

Suomi ottaa asiat tiedoksi.

Pääasiallinen sisältö

a)mahd.) Merimetsojen kantojen säätelyn helpottaminen lintudirektiivin liitteen II muutoksella

Ruotsin tiedotusasia mm. Suomen tukemana

Muissa asioissa käsitellään Ruotsin aloitteesta ja Suomen tukemana merimetson lisäämistä lintudirektiivin liitteeseen II metsästettäväksi lajiksi. Merimetsokantojen kasvu aiheuttaa lisääntyvää painetta Itämeren osaksi jo heikentyneille kalakannoille. Nykyinen poikkeuslupiin perustuva ampuminen ei rajoita mitenkään kannan kasvua ja alkuvuonna 2025 julkaistun KHO:n ratkaisun perusteella kuoliaaksi ampuminen ei ole enää mahdollista lainkaan Suomessa.

Liitettä II on muutettu usean jäsenmaan vaatimuksesta ainoastaan yhden kerran yli 30 vuotta sitten, kun 5 varislajia lisättiin metsästettäväksi lajiksi niiden kannan säätelemiseksi ja vahinkojen hallitsemiseksi. Lintudirektiivin liitteitä ei ole kuitenkaan tarkoitettu muuttumattomiksi vaan niitä tulisi mukauttaa tekniikan ja tieteen kehitykseen. Liitteen II muuttaminen mahdollistaisi merimetsokantojen sääntelyn ja siten vahinkojen ennaltaehkäisyn kansallisella tasolla mahdollistaen lajien tosiasiallisen metsästyksen.

EU:n oikeuden mukainen oikeusperusta/päätöksentekomenettely

-

Käsittely Euroopan parlamentissa

-

Kansallinen valmistelu

Maatalous- ja elintarvikejaosto (EU18) 16.9.2025

EU-ministerivaliokunta 19.9.2025

Eduskuntakäsittely

Suuri valiokunta 19.9.2025

Kansallinen lainsäädäntö, ml. Ahvenanmaan asema

-

Taloudelliset vaikutukset

-

Muut asian käsittelyyn vaikuttavat tekijät

-

Asiakirjat

-

Laatijan ja muiden käsittelijöiden yhteystiedot

a)Neuvotteleva virkamies Jussi Laanikari, MMM/RO/ERÄ, puh. 0295 162 432, jussi.laani-kari@gov.fi

VAHVA-tunnus

EU/245/2025

Liitteet -**Viite** -

Liitteet -